אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת שצ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ד תשרי תרע"ב - יפו
נמען: אחיו, ר' שמואל הכהן

הרב קוק שמח שאחיו מעורר את 'נרדמי הגלות' לשיבת ציון. לוויכוח בין פויכטוונגר לבודנהיימר (על השמיטה בקרן הקיימת) אין ערך מעשי, כי רוב העבודות הותרו, אבל יש לו ערך מוסרי: הישוב שעשה את המעט שנאסר בידי נכרים גילה שהוא מתחשב בדת, ואלה שלא שאלו גילו שאין להם חלק בתורה. העניין הסב תשומת לב לערך הדת בתחייה.

עיקרי הדברים

- עידוד לפעולת האח בגולה.
- הוויכוח על השמיטה בקרן הקיימת - ערכו המוסרי.
- תשומת לב לדת בתחייה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], יפו ת"ר[2], י"ד תשרי תרע"ב[3].

אחי יקירי ומחמדי מר שמואל [אחיו, ר' שמואל קוק] שליט"א[4].

שלו'[5] וברכת הרגל וכ"ט[6].

שמחתי בדבריך החביבים. ב"ה על שלומך הטוב. ת"ל[7] על החוה"ש[8] אשר עמנו. נטרדנו באלו הימים מקבלת ד"ר[9] לוין שלנו. [בנימין מנשה לוין] שמחתי מאד בזה שהנך דרך-אגב מעורר נרדמי הגלות לעבודת שיבת ציון ודרישתה, חזק ואמץ.

הויכוח של פויכטוואנגר - בודנהיימר [ויכוח על עבודה באדמות הקרן הקיימת בשמיטת תר"ע, בין ד"ר פויכטוונגר לבין מקס בודנהיימר, יושב ראש הקרן; ראו כרך א', אגרת שד] אין לו ערך מעשי גדול, אפילו אם היה בא בשעתו, שהרי אחר המכירה התרתי רוב העבודות ע"י[10] ישראל. אבל ערכו המוסרי נכבד מאד, שהרי מאותו המיעוט שאסרתי, והישוב עשה אותם ע"י נכרים דוקא, גילה את דעתו, שהוא מתחשב עם משפטי דת קדשנו, כראוי לעם ד' נוחלי מורשה. ואלה אשר לא אבו לדרש כלל לדבר ד' זו הלכה, גילו את דעתם, שאין להם חלק ונחלה בתורת ישראל.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 ת"ר - תבנה ותכונן
3 תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
4 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
5 שלו' - שלום
6 וכ"ט - וכל טוב
7 ת"ל - תודה לא-ל
8 החוה"ש - החיים והשלום
9 ד"ר - דוקטור
10 ע"י - על ידי

ומה יכאב הלב, ששמש לגילוי דעת זו הי'[11] הקרן הקיימת הישראלי. וב"ה[12] שהענין בכללו הסב תשומת לב לחיי הדת וכבודה, ולערכה הגדול בתחיית האומה והארץ גם בחוגים הרחוקים. ונודה לד' חסדו, כי דבר טוב על ישראל, וסוף כל סוף יכירו גם התוססים על שמריהם, איכה ירעה ואיך ירבץ ישראל ברצותו לשוב לימי עלומיו. וצור ישראל ואור ישעו יאזרנו רוח גבורה ויאר לנו, באור שכל טוב דעה מיושבת ויושר לבב, למען עמו ונחלתו.

כתוב נא יקירי מכל הפרטים אשר עמדך.

אחיך דבק באהנ"פ[13] מצפה אשרך מקירך כערכך הנעלה,

אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 הי' - היה

12 וב"ה - וברוך השם

13 באהנ"פ - באהבת נפש